

PARLAMENT DE CATALUNYA

Resolució 577/X del Parlament de Catalunya, sobre l'increment de la pobresa i les desigualtats

Tram. 255-00006/10

Ple del Parlament

El Ple del Parlament, en la sessió tinguda el 13 de març de 2014, ha debatut les propostes de resolució presentades pels grups parlamentaris, subsegüents al debat sobre l'increment de la pobresa i les desigualtats tingut els dies 12 i 13 de març de 2014.

Finalment, d'acord amb el que disposa l'article 134 del Reglament del Parlament, ha adoptat la següent

Resolució

1. Objectius del Pacte per a la lluita contra la pobresa a Catalunya, indicadors de risc i coordinació entre institucions i entitats

1

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Definir, per mitjà del Pacte per a la lluita contra la pobresa a Catalunya, un objectiu ambiciós de reducció dels nivells de pobresa per als propers quatre anys i, com a mínim, assolir els objectius que fixen els acords de Lisboa.
- b) Garantir que el Pacte per a la lluita contra la pobresa a Catalunya inclogui un pressupost que abasti, com a mínim, quatre exercicis pressupostaris i incorpori les actuacions i les estratègies que estan impulsant tant la resta d'administracions que operen a Catalunya com les entitats del tercer sector social, per tal que esdevingui un pacte realment nacional.
- c) Definir, per mitjà del Pacte per a la lluita contra la pobresa a Catalunya, indicadors estadístics de referència que permetin elaborar un informe anual sobre la pobresa a Catalunya, amb desagregació territorial i de gènere i amb dades comparatives respecte del context de la Unió Europea.
- d) Dinamitzar, amb els mitjans materials i humans que calguin, l'Observatori Català de la Pobresa, la Vulnerabilitat i la Inclusió Social, perquè esdevingui una eina útil per a conèixer, de manera actualitzada, la realitat de la pobresa a Catalunya en els seus múltiples vessants, i abocar-hi la informació que pugui proporcionar un grau de coneixement sobre les situacions de pobresa, com ara les beques de menjador, les diverses prestacions i altres; tot això, amb desagregació territorial, xifres absolutes i relatives i comparació entre peticionaris i beneficiaris reals.

PARLAMENT DE CATALUNYA

e) Establir acords de col·laboració amb els ajuntaments, els consells comarcals –en tant que configuren àrees bàsiques de serveis socials– i les entitats que treballen en l'àmbit de la pobresa (com la Creu Roja, el Banc dels Aliments o Càritas, entre altres), perquè l'Observatori i el seu portal web siguin un espai de difusió de la informació de les dades estadístiques i estudis sobre la pobresa que recullen i elaboren la Generalitat, els ajuntaments, els consells comarcals i les entitats.

f) Avaluar anualment les polítiques i l'estat de la inclusió social a Catalunya per mitjà d'un informe que s'ha de presentar i debatre al Parlament.

2

El Parlament de Catalunya insta el Govern a dissenyar i implantar, sota la responsabilitat del Departament de Benestar Social, Família i Immigració, amb la deguda coordinació interadministrativa i a partir de la informació dels serveis socials, de la mateixa Generalitat i de les entitats d'acció social, un sistema d'història social compartida que integri tota la informació sobre la trajectòria de la persona en l'àmbit dels serveis socials, amb els objectius següents:

- a) Millorar la gestió i l'atenció ciutadana.
- b) Definir itineraris d'inserció social i laboral.
- c) Incorporar l'enfocament de la trajectòria vital i familiar en les intervencions adreçades a infants i adolescents.
- d) Facilitar la informació, la gestió i la tramitació de tots els recursos d'atenció social, tant públics com de les entitats d'acció social des d'un punt d'atenció administrativa únic.
- e) Garantir en l'aplicació del sistema el compliment de la legislació en matèria de protecció de dades i confidencialitat.

3

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Fer que els pagaments a les entitats i als ens locals relatius a l'atenció a persones amb situació d'especial vulnerabilitat siguin prioritaris i establir canals estables per a poder reaccionar davant possibles escenaris de manca de liquiditat.
- b) Impulsar la creació de comissions d'àmbit local i dinamitzar les d'àmbit nacional entre els representants de les entitats del tercer sector social i l'Administració, per tal de garantir l'aplicació de les clàusules socials en els contractes de l'Administració de la Generalitat, i establir acords amb la resta d'administracions perquè aquesta operació s'estengui a tot Catalunya.

PARLAMENT DE CATALUNYA

c) Redefinir, per mitjà d'un acord amb els ens locals, els plans locals d'inclusió social, amb l'objectiu de facilitar-ne l'efectivitat com a eina que permeti una intervenció transversal, amb una implicació real de tots els agents del territori, especialment de les entitats del tercer sector social, i incloure, per mitjà de contractes programa, dotacions pressupostàries per a garantir la posada en pràctica dels dits plans, en funció de les necessitats reals de cada territori.

d) Impulsar, per a l'exercici pressupostari del 2014, línies d'ajuts per un valor de 4 milions d'euros, destinades a les entitats per al desenvolupament d'accions de lluita contra la pobresa i les desigualtats i per a la inclusió social, tant per mitjà de recursos propis com per altres vies.

e) Mantenir el nivell actual de serveis d'assistència jurídica gratuïta i rebutjar els mòduls de justícia gratuïta que proposa el Govern de l'Estat.

f) Impulsar polítiques d'execució penal i penitenciàries que afavoreixin la inserció social i laboral de les persones en situació d'exclusió social i impulsar mesures de reforç i garantia del dret a l'assistència jurídica gratuïta, en especial als col·lectius vulnerables.

g) Instar els municipis a promoure la revisió de les ordenances de civisme i dels plans de seguretat perquè no accentuin l'estigmatització i la penalització de persones en situació d'alta vulnerabilitat i pobresa.

h) Promoure, en col·laboració amb les entitats del tercer sector i amb les administracions locals, tenint en compte el degut equilibri territorial, un pla d'implantació d'espais d'atenció per a infants d'entre tres i dotze anys, en què fora de l'horari escolar puguin portar a terme activitats que potenciïn llur desenvolupament cognitiu, afectiu i social, mentre es facilita d'aquesta manera la conciliació laboral i familiar als pares i mares que s'estan integrant en el mercat laboral després de passar per una situació de dificultat econòmica i s'evita que per la dificultat que tenen aquestes famílies d'atendre a la vegada les noves responsabilitats laborals i les càrregues familiars es cronifiquin situacions de vulnerabilitat social.

4

El Parlament de Catalunya constata que els anys 2011, 2012 i 2013 el Govern de l'Estat ha retallat un 92% l'aportació a programes socials a Catalunya. Catalunya pateix un dèficit fiscal injust i antisocial, amb uns recursos que genera i no retornen i que són molt necessaris per a l'atenció a les persones. Per això, el Parlament de Catalunya insta el Govern a demanar al Govern de l'Estat que restauri totes les transferències finalistes destinades al Govern de la Generalitat que s'han minorat des del 2010 en l'àmbit de la protecció social i a reclamar-li la territorialització de totes les partides incloses en els pressupostos generals de l'Estat de lluita contra la pobresa, sia amb suport a les entitats o amb l'acció directa vers la ciutadania.

PARLAMENT DE CATALUNYA

5

El Parlament de Catalunya manifesta la conveniència que el Govern, tots els grups parlamentaris, les entitats socials, els sindicats, els col·legis professionals i la resta d'actors s'impliquin en el Pacte per a la lluita contra la pobresa a Catalunya, perquè esdevingui un full de ruta compartit per a eradicar la pobresa a Catalunya.

II. Redistribució de la riquesa: les polítiques fiscals de rendes

6

El Parlament de Catalunya insta el Govern a impulsar, a partir de la tramitació parlamentària de la iniciativa legislativa de la renda garantida de ciutadania, un model social i laboral, amb els objectius següents:

a) Ordenar el conjunt de polítiques de prestacions de la Generalitat orientades a la integració social i laboral i definir les relacions de complementarietat i subsidiarietat entre les diverses prestacions, amb inclusió de les prestacions econòmiques i no econòmiques.

b) Crear un òrgan únic gestor del conjunt de prestacions orientades a la integració social i laboral dependents de la Generalitat, amb capacitat per a gestionar les prestacions d'altres administracions.

c) Crear un grup de treball amb la participació de tots els agents implicats que estudiï les propostes de rendes socials d'equitat i les possibilitats de finançament d'aquestes rendes.

d) Garantir que les persones o les famílies que es troben en situació de pobresa tinguin el dret a accedir a una renda garantida de ciutadania que els assegurï els mínims d'una vida digna, tal com estableix l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

7

El Parlament de Catalunya constata que la distribució desigual dels costos de la crisi ha agreujat les desigualtats econòmiques i de renda i ha contribuït a augmentar la pobresa.

8

El Parlament de Catalunya manifesta la necessitat d'orientar la política fiscal a la consecució de més equitat social i la reducció de les desigualtats. En aquest sentit, insta el Govern a:

PARLAMENT DE CATALUNYA

a) Continuar les reformes fiscals necessàries per a incrementar la progressivitat i la capacitat redistributiva en els tributs en què té capacitat normativa, amb una avaluació dels beneficis i les deduccions fiscals existents i llur eventual modificació.

b) Tenir un paper actiu amb relació als canvis tributaris que impulsa el Govern de l'Estat a partir de la comissió d'experts per a la reforma fiscal, que poden afectar els principals impostos en volum de recaptació (IRPF, IVA i impost de societats), i també la capacitat normativa en matèria fiscal de la Generalitat.

9

El Parlament de Catalunya constata la necessitat d'un nou pacte social a nivell europeu per a garantir una Europa del benestar universal i de la plena ocupació de qualitat, que ha d'incloure, en l'àmbit de les institucions de la Unió Europea, necessàriament l'avenç cap a una unió fiscal i la constitució d'un tresor europeu.

10

El Parlament de Catalunya insta el Govern a introduir progressivament el concepte de renda familiar en totes les actuacions i ajuts dels poders públics, i, en aquest sentit, ampliar per a l'exercici pressupostari del 2015 el topall que dóna dret als ajuts per infant a càrrec per a totes les famílies amb ingressos inferiors als 16.000 euros i estudiar la possibilitat d'ampliar aquest topall en els propers exercicis.

11

El Parlament de Catalunya insta el Govern, pel que fa a l'actual Programa de la renda mínima d'inserció, a:

a) Fer efectiva la prestació a totes les persones que la tenen aprovada i estan en llista d'espera. La prestació ha d'incloure tant la prestació econòmica com els plans de formació i treball, i també els itineraris d'inserció sociolaboral.

b) Gestionar els pagaments endarrerits per a reduir-los i fer tot el possible per a eliminar-los de manera progressiva al llarg del 2014.

c) Garantir la recuperació del dret a la prestació de la renda mínima d'inserció un cop hagi finit la contractació laboral que en va originar la suspensió temporal.

d) Revisar el sistema d'indicadors, valoració, control i avaluació d'activitat i de resultats del Programa de la renda mínima d'inserció per a tenir un coneixement de la població total que n'és subjecte beneficiari i la població realment atesa.

e) Avaluar el resultat del primer Programa de formació i treball un cop hagi finit el primer torn de beneficiaris i presentar una segona convocatòria del Programa per al 2014, amb una dotació de 10 milions d'euros (el doble del pressupost del

PARLAMENT DE CATALUNYA

2013) i garantint que els beneficiaris es reincorporen a tots els efectes al Programa de la renda mínima d'inserció de manera automàtica un cop finit el Programa de formació i treball si no han aconseguit la inserció laboral.

f) Fer, per mitjà del Servei d'Ocupació de Catalunya, un diagnòstic de l'ocupabilitat i un itinerari personalitzat d'inserció per a tots els beneficiaris de la renda mínima d'inserció que calgui en el termini d'un any.

g) Avaluar l'establiment del complement salarial per als beneficiaris de la renda mínima d'inserció que estan inserits al mercat de treball, de manera que la inserció laboral sempre comporti un incentiu econòmic respecte de la percepció de la renda mínima d'inserció i no impliqui una pèrdua de drets de percepció d'aquesta renda si s'extingeix la inserció laboral.

h) Garantir la diferència entre el salari íntegre del contracte i la prestació assignada quan un preceptor de la renda mínima d'inserció obtingui un contracte de treball, si el salari està per sota de la prestació econòmica de la renda mínima d'inserció que tenia assignada.

i) Establir un programa de xoc per a intensificar les actuacions d'inserció sociolaboral de les persones amb més de cinquanta mesos de percepció de la prestació.

j) Revisar les condicions dels titulars de la renda mínima d'inserció per a saber si són possibles beneficiaris de prestacions no contributives, de prestacions per discapacitat o de qualsevol altre tipus de prestació.

k) Posar en marxa, en el termini de sis mesos a comptar de l'aprovació d'aquesta resolució, un sistema d'informació únic que permeti fer un seguiment personalitzat i la coordinació de les actuacions dels agents que intervenen en els plans individualitzats d'inserció.

III. Accés al treball com a instrument bàsic d'inclusió social

12

El Parlament de Catalunya insta el Govern a presentar, durant l'actual període de sessions, un projecte de llei d'ocupació de Catalunya i del Servei d'Ocupació de Catalunya que inclogui, entre altres, els objectius següents:

1r. Establir el dret subjectiu dels desocupats a rebre serveis d'orientació, formació i inserció laboral.

2n. Fixar el principi d'inclusió social per mitjà del treball i l'activitat d'interès social, tot orientant el conjunt d'actuacions per a la inserció social i laboral a la ciutadania activa i a la plena autonomia personal.

PARLAMENT DE CATALUNYA

3r. Establir la coordinació del Servei d'Ocupació de Catalunya amb els serveis socials per a poder establir un contínuum entre les polítiques d'ocupació i les polítiques socials que prioritzi, per aquest ordre: la inserció laboral ordinària, la inserció laboral incentivada i l'activitat d'interès social, per mitjà de la participació comunitària, amb activitats formatives per al desenvolupament de la persona i l'enfortiment de la cohesió social.

4t. Definir les bases d'una política de requalificació per a desocupats de llarga durada amb poca formació.

5è. Establir la participació del sistema d'ocupació de Catalunya en el sistema de formació professional integrada, amb l'objectiu que totes les activitats formatives conduïxin a l'obtenció de certificacions professionals útils per a la construcció del currículum professional i l'obtenció de títols oficials.

6è. Garantir la participació del tercer sector social al sistema d'ocupació de Catalunya i al Servei d'Ocupació de Catalunya.

13

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) Prioritzar els col·lectius de més difícil ocupabilitat en els convenis de col·laboració que s'estableixin amb agències de col·locació privades.

b) Impulsar, per mitjà de la formació d'adults, el coneixement de la llengua per tal d'afavorir el procés d'alfabetització de les persones en situació d'atur de llarga durada i alhora fer possible que puguin accedir al graduat d'educació secundària. En aquest sentit, s'ha de dissenyar un programa pilot a deu centres docents de Catalunya, adreçat a pares i mares, d'entre vint-i-cinc i quaranta anys, que no tinguin el graduat d'ensenyament secundari obligatori i amb fills escolaritzats en algun curs de l'educació obligatòria, per tal que puguin obtenir el dit graduat.

c) Reforçar els recursos destinats a la inserció de col·lectius desafavorits al mercat laboral per mitjà dels punts d'orientació i inserció i els programes de treball amb suport, per tal de tendir al nivell de suport del 2011.

d) Reclamar al Govern de l'Estat la transferència dels recursos necessaris destinats a la inserció de col·lectius desafavorits al mercat laboral, perquè d'aquesta manera es puguin portar a terme els programes dels punts d'orientació i inserció i els programes de treball amb suport.

e) Desenvolupar normativament la regulació de les pràctiques laborals amb objectius formatius per a les persones amb discapacitat i problemes de salut mental.

PARLAMENT DE CATALUNYA

f) Modificar les convocatòries relatives a programes de treball amb suport i a punts d'orientació i inserció de manera que tendeixin a ésser anuals i es facin públiques a principi de l'any.

14

El Parlament de Catalunya insta el Govern, pel que fa a les entitats d'inserció sociolaboral que presten serveis socials d'inserció sociolaboral, i d'orientació, formació i intermediació laboral a l'empresa ordinària dirigits a persones amb risc d'exclusió social, a ordenar i unificar totes les convocatòries d'ajuts per a les entitats i establir convenis amb aquestes entitats a partir d'aquesta unificació i treballant una part a la bestreta i l'altra per resultats.

15

El Parlament de Catalunya insta el Govern a exigir al Govern de l'Estat:

a) L'establiment d'un sistema de bonificacions i subvencions salarials, anàleg al que existeix per al treball especial, orientat a la inserció de persones amb alt risc d'exclusió social.

b) L'establiment d'una bonificació del 100% de la quota de la Seguretat Social per a tots els llocs de treball creats en empreses d'inserció per a persones amb risc d'exclusió social.

c) El traspàs de les partides previstes per a dedicar al finançament d'agències de col·locació.

d) El traspàs dels recursos de formació continuada de la Comissió Nacional Tripartida al Consorci de la Formació Continuada.

16

El Parlament de Catalunya insta el Govern a estudiar amb tots els instruments jurídics possibles la implantació de mesures contra l'aplicació del Reial decret llei 1/2013, que refon la legislació referida a persones amb discapacitat, atès que significa un retrocés en les polítiques d'inserció laboral i integració d'aquest col·lectiu, i negociar amb el Govern de l'Estat la modificació d'aquest decret llei.

17

El Parlament de Catalunya insta el Govern a aprovar el Pla de polítiques actives per a les persones amb discapacitat i presentar-lo davant aquest Parlament en els propers sis mesos, incloent-hi les polítiques respecte a la inserció de les persones amb discapacitat al món laboral i les polítiques sobre el treball protegit, amb les característiques següents:

PARLAMENT DE CATALUNYA

- a) S'ha de compartir amb el sector representatiu dels centres especials de treball (CET) i les associacions de persones amb discapacitat.
- b) Ha d'ésser integrador dels treballadors amb discapacitat en l'entorn laboral en general, tant en el treball protegit com en el no protegit.
- c) Ha de reforçar els aspectes que garanteixin la perdurabilitat, la productivitat, la gestió empresarial, la professionalització de la gestió, la transparència i la personalitat jurídica pròpia dels CET, fomentant l'agrupació d'aquests centres.
- d) Ha d'incorporar l'aplicació de clàusules socials en els contractes públics i en els privats amb vinculació a les administracions.
- e) S'ha d'ajustar a les necessitats individuals, amb mesures adequades per a superar les limitacions inherents de cada tipologia i grau de discapacitat.
- f) Ha de prestar una atenció prioritària a les persones amb dificultats especials.

18

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Mantenir els ajuts als centres especials de treball d'iniciativa social, assegurant la subvenció del cost salarial en funció del grau de discapacitat entre el 42% i el 52% del salari mínim interprofessional per als treballadors amb discapacitat i amb dificultats especials.
- b) Acordar amb les entitats del sector els criteris d'incorporació a la subvenció del cost salarial de nous llocs de treball ocupats per persones amb discapacitat i amb dificultats especials.

19

El Parlament de Catalunya insta el Govern de Catalunya a demanar al Govern de l'Estat que porti els recursos necessaris per a fer possibles les polítiques de suport a la inserció laboral dels col·lectius de persones amb discapacitat i amb dificultats especials.

20

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Vetllar perquè els criteris de repartiment de recursos en la conferència sectorial corresponent no perjudiquin Catalunya, especialment a l'hora d'actualitzar les dades.
- b) Detectar, en les entrevistes inicials dels serveis d'orientació del Servei d'Ocupació de Catalunya i en les accions d'orientació de nivell bàsic les persones

PARLAMENT DE CATALUNYA

que estan en situació o en risc d'exclusió social, per tal de derivar-les a les accions ocupacionals oportunes.

c) Situar les persones en risc o en situació d'exclusió social en un lloc prioritari en les convocatòries dels diferents programes ocupacionals.

d) Impulsar itineraris d'inserció per a persones beneficiàries de la renda mínima d'inserció.

e) Incentivar la contractació de persones beneficiàries de la renda mínima d'inserció en empreses ordinàries mitjançant ajuts econòmics directes.

IV. La garantia del dret a l'habitatge

21

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) Presentar, abans de sis mesos, una reforma legislativa que defineixi les característiques de l'habitatge protegit, especialment pel que fa referència al compliment de l'article 179 de la Llei 9/2011, del 29 de desembre, de promoció de l'activitat econòmica, que modifica la Llei 18/2007, del 28 de desembre, del dret a l'habitatge, en el sentit de promoure la redacció del reglament que ha de desplegar el règim jurídic dels habitatges amb protecció oficial.

b) Millorar la gestió del calendari de les convocatòries de serveis o programes de suport a l'habitatge per tal que es presentin, com a màxim, al començament de gener i finalitzin a la fi de desembre, sempre que estigui habilitat el pressupost corresponent.

c) Concretar un parc d'habitatge social suficient i coherent amb les necessitats presents i futures del país, i, en aquest sentit, no iniciar cap operació massiva de venda d'habitatges socials provinents del patrimoni immobiliari de l'Institut Català del Sòl i, en qualsevol cas, garantir la funció social d'aquests immobles i adoptar totes les mesures i els mitjans necessaris per a garantir una gestió adequada i eficaç dels habitatges socials de titularitat pública, atesa la necessitat de constituir un parc d'habitatge social suficient i coherent amb les necessitats presents i futures de Catalunya.

d) Aprovar, prioritàriament el 2014 i en qualsevol cas en el termini de dos anys, el Pla territorial sectorial d'habitatge que concreti el compliment del mandat de solidaritat urbana que estableix la Llei 18/2007, del 28 de desembre, del dret a l'habitatge.

e) Crear, abans de la fi del 2014, el Fons social d'habitatges, dotat amb habitatges procedents del parc d'immobles no ocupats de les entitats financeres intervingudes i la SAREB, amb l'objectiu de destinar-los a lloguer social. Aquest

PARLAMENT DE CATALUNYA

fons s'ha de gestionar concertadament entre la Generalitat, les administracions locals i les entitats socials, quan les entitats financeres hagin fet efectiva la cessió d'aquests habitatges, i ha de destinar els esforços, prioritàriament, a les unitats familiars amb infants, gent gran o persones amb discapacitat a càrrec.

f) Elaborar un informe anual de població mal allotjada de Catalunya, amb un especial incís en els riscos d'exclusió social i pobresa residencial infantil, de gent gran o persones amb algun tipus de discapacitat, i, a partir d'aquest informe, elaborar un pla que concreti les actuacions de totes les administracions per a afrontar la problemàtica de les persones sense sostre.

g) Establir, per mitjà de la modificació de la Llei 22/2010, del 20 de juliol, del Codi de consum –actualment en fase de tramitació al Parlament–, l'obligatorietat de la mediació entre deutor i entitat financera abans de fer qualsevol llançament i l'exigència d'un informe dels serveis socials bàsics i la Junta Arbitral de Consum sobre els riscos socials, que s'ha de lliurar al jutge abans d'iniciar qualsevol desnonament en els casos d'habitatge habitual.

22

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) Implantar, redissenyant, si cal, el mecanisme de l'Agència Catalana del Consum, un sistema de solució arbitral destinat a las situacions familiars amb risc de desnonament per impagament de préstecs hipotecaris en el qual es tinguin en compte les circumstàncies de la concessió del préstec, les particularitats i les circumstàncies familiars actuals, l'eventual responsabilitat del deutor que es troba en situació de dificultat econòmica, i també, especialment, si l'entitat financera implicada ha rebut ajuts públics en el marc del procés de reestructuració del sistema financer espanyol.

b) Incloure l'adhesió al sistema d'arbitratge com a requisit en els plecs de condicions de les licitacions públiques.

23

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) Fer efectiu el dret al reallotjament, d'acord amb allò que estableix el Tribunal Europeu, en els casos de famílies desnonades amb infants, gent gran o persones amb discapacitat a càrrec, i, en aquest sentit, garantir aquest dret per mitjà de la mesa de valoració per a situacions d'emergències econòmiques i socials, les prestacions econòmiques d'urgència per al pagament del lloguer i la mediació pel lloguer social.

b) Desplegar, a nivell territorial, taules de desnonaments, formades per representants del departament de la Generalitat competent en aquesta matèria, els ens locals i les entitats del tercer sector social.

PARLAMENT DE CATALUNYA

- c) Impulsar les oficines d'Ofideute i de l'Agència Catalana de Consum com a elements d'assessorament i mediació davant del risc de desnonament.
- d) Incorporar mesures i estratègies i desenvolupar mètodes de treball en els supòsits d'intervenció del Cos de Mossos d'Esquadra en desnonaments per raó de pobresa.
- e) Proposar mesures en la legislació estatal per a poder donar solucions efectives a les persones i famílies sobreendeutades per préstecs hipotecaris.
- f) Ampliar arreu del territori el servei d'assessorament i intermediació sobre el deute hipotecari (Ofideute) destinat a les famílies i les persones amb dificultats de pagament de les quotes d'amortització hipotecària o del lloguer de l'habitatge habitual.
- g) Donar suport a les persones i les famílies amb ingressos baixos perquè puguin afrontar el pagament del lloguer.
- h) Ampliar el nombre d'ajuts econòmics urgents a les persones i les famílies amb risc de pèrdua de l'habitatge per a atendre deutes de lloguer o d'amortització hipotecària o perquè han patit la pèrdua de llur habitatge.
- i) Ampliar el nombre d'ajuts econòmics perquè les persones i les famílies inquilines d'habitatges públics amb dificultats per a fer efectives les rendes del lloguer puguin mantenir l'habitatge.
- j) Donar suport econòmic a les entitats que disposen d'habitatges d'inclusió social destinats a les persones més vulnerables (xarxa d'inclusió).
- k) Posar a disposició de les entitats socials habitatges en règim de lloguer perquè els gestionin i així ampliar els habitatges d'inclusió destinats a emergències socials.
- l) Facilitar l'accés a l'habitatge de les persones en situació d'emergència social per mitjà de la Mesa d'Emergència Social de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya i de les meses d'emergències municipals.
- m) Treballar per a obtenir habitatges del parc privat per a destinar-los a lloguer social (xarxa de mediació).

V. L'accés als serveis de primera necessitat

24

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

PARLAMENT DE CATALUNYA

- a) Incrementar el suport als ens locals per a ajuts d'urgència social en funció de l'evolució de les necessitats reals, i facilitar, per mitjà de les entitats d'iniciativa social, ajuts puntuals a les famílies vulnerables per tal d'afrontar les necessitats bàsiques, com ara el lleure infantil i el pagament de llibres o de roba.
- b) Aprovar, per mitjà de la Taula de Distribució Solidària d'Aliments, un mapa dels recursos destinats a garantir el dret a l'alimentació –menjadors socials, equips de primera necessitat, centres de distribució d'aliments i altres–, fer-ne difusió, incloure'ls en els contractes programa amb els ens locals per tal de garantir-ne la suficiència i dissenyar, de comú acord amb les organitzacions associatives d'ens locals, un pla de desplegament per tal de garantir-ne la implantació arreu del territori, sempre d'acord amb les necessitats detectades pels serveis socials.
- c) Aprovar, abans de sis mesos, la nova Cartera de serveis socials per tal d'incloure-hi, entre altres, el dret a l'alimentació per mitjà dels serveis i recursos de distribució d'aliments.
- d) Potenciar que les entitats que presten el servei de distribució d'aliments tinguin la infraestructura i el suport logístic necessaris per a emmagatzemar i distribuir producte fresc i producte congelat.
- e) Treballar activament, mitjançant la Taula de Distribució Solidària d'Aliments, per tal de garantir i assegurar una correcta distribució d'aliments a les persones necessitades.
- f) Mantenir la destinació dels excedents de fruita i hortalisses retirats del mercat a les institucions sense ànim de lucre.
- g) Mantenir els ajuts actuals a la transformació en suc de la fruita retirada del mercat i destinada a la distribució gratuïta a les persones necessitades.
- h) Convocar, de manera immediata, la Taula sobre la Pobresa Energètica, per tal d'avançar en la concertació entre les administracions i els operadors implicats i definir solucions que permetin afrontar una problemàtica creixent.
- i) Presentar, en el termini de tres mesos i en la línia del treball iniciat per la Generalitat per lluitar contra la pobresa energètica, un informe d'avaluació del Decret llei 6/2013, del 23 de desembre, pel qual es modifica la Llei 22/2010, del 20 de juliol, del Codi de consum, i, a partir d'aquest informe, presentar, abans del 30 de setembre d'enguany, un nou decret de modificació que amplii el període d'aplicabilitat a tot l'any, simplifiqui substancialment els tràmits i incorpori els instruments de suport econòmic per a les persones que no arribin a l'1,5 de la renda de suficiència de Catalunya i no puguin afrontar el deute.

PARLAMENT DE CATALUNYA

El Parlament de Catalunya, pel que fa a la pobresa energètica, constata que el dret a l'habitatge i els subministraments bàsics es troben dins la categoria de garanties indispensables per a assegurar un nivell de vida adequat. Per això, cal que tota persona tingui dret a mantenir l'habitatge en unes condicions de vida digna: climatització adequada per a la salut i uns mínims d'aigua potable per al sanejament de l'habitatge, per la qual cosa s'han d'incorporar aquests drets a la Llei 18/2007, del 28 de desembre, del dret a l'habitatge. S'ha d'aplicar el principi de precaució en els protocols de talls del subministrament energètic, atesa la rellevància que tenen per a la salut de les persones, i no s'ha de fer cap tall si no es demostra que la llar en qüestió té prou capacitat econòmica per a fer front al rebut bàsic.

26

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Impulsar la creació del Banc Cooperatiu d'Energia, en col·laboració amb les administracions locals i el tercer sector, per tal de donar suport a persones i famílies en situació de pobresa energètica, per mitjà de la promoció de l'estalvi i l'eficiència energètica, tot fomentant el canvi de comportament de consumidors i usuaris respecte a l'ús de l'energia tant en equipaments públics com a les mateixes llars.
- b) Avançar en la incorporació de criteris socials en el sistema tarifari de l'aigua que tinguin en compte la capacitat econòmica de les persones, revisar els criteris d'aplicació de la rebaixa del cànon de l'aigua i adaptar-los a les condicions actuals de pobresa, i impulsar acords i mecanismes de concertació amb administracions locals i empreses per a divulgar aquests criteris i facilitar-ne l'aplicació.
- c) Desenvolupar les actuacions promogudes per l'Agència Catalana de l'Aigua destinades a protegir els usuaris amb menys capacitat d'ingressos, i potenciar alhora la difusió i la informació d'aquestes mesures.
- d) Proposar als ajuntaments i ens locals, competents en el subministrament d'aigua a domicili, que informin els ciutadans de les mesures que les diferents administracions apliquen per a les famílies en situació vulnerable.
- e) Apostar per una estructura del cànon de l'aigua que permeti ampliar els trams per als col·lectius més desfavorits, revisar els criteris d'aplicació de la rebaixa del cànon de l'aigua i adaptar-los a les condicions actuals de pobresa.
- f) Impulsar, per mitjà de l'oferta pública i dels acords amb els sectors privats, la incorporació progressiva del concepte de renda familiar per fomentar la participació en les activitats culturals, esportives i de lleure, per tal de garantir un accés universal a aquests àmbits fins arribar a la gratuïtat d'accés a les activitats, els serveis i els punts d'accés públic a Internet dels equipaments culturals per a les persones en situació o risc d'exclusió social.

PARLAMENT DE CATALUNYA

g) Impulsar la col·laboració entre les administracions i els sectors implicats per facilitar la inclusió social per mitjà de la cultura.

VI. *La prevenció dels riscos en matèria de salut*

27

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) Desenvolupar un programa d'urgència per als infants que el sistema de salut tipifica amb el factor de risc del codi de circumstàncies socials i econòmiques que poden arribar a causar malnutrició.

b) Aplicar, de manera immediata, el protocol de detecció de casos de malnutrició, que n'ha d'avaluar la causa i, a partir d'aquesta, establir mesures urgents per als infants en què aquesta causa estigui vinculada a la situació econòmica de la unitat familiar.

c) Prioritzar, dins el desplegament operatiu del Pla interdepartamental de salut pública, els aspectes que relacionen la salut amb els factors socioeconòmics i la desigualtat social.

d) Desplegar territorialment el Pla interdepartamental de salut pública posant una atenció especial en les persones en situació de vulnerabilitat.

e) Desenvolupar amb urgència l'estudi específic per a Catalunya del sistema sanitari davant la crisi econòmica, partint de la publicació per part de l'Organització Mundial de la Salut de l'informe «Salut, sistemes sanitaris i la crisi econòmica a Europa» i de la segona Conferència d'Oslo sobre l'impacte de la crisi, per a introduir l'Estratègia 2020 a les polítiques públiques amb l'objectiu d'incidir positivament sobre la salut.

f) Desplegar l'Observatori sobre els Efectes de la Crisi Econòmica en la Salut de la Població per tal de detectar i abordar situacions de risc.

g) En el marc dels canvis introduïts pel Govern de l'Estat amb l'aprovació del Reial decret llei 16/2012, del 20 d'abril, de mesures urgents per a garantir la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut i millorar la qualitat i la seguretat de les seves prestacions, garantir l'accés universal dels ciutadans al sistema sanitari públic i introduir, de manera immediata, actuacions per a afrontar els nous copagaments imposats pel Govern espanyol per tal que no puguin ésser mai una barrera a l'exercici del dret a la salut i per tal que es garanteixi en tot moment que seran assumits pel sistema sanitari català.

h) Garantir unes llistes d'espera transparents que no comportin un desavantatge per a les persones que no tenen cap altre mitjà per a accedir a una intervenció

PARLAMENT DE CATALUNYA

necessària que el sistema públic, i garantir la igualtat de condicions d'accés per a tothom, només amb criteris clínics contrastables.

i) Reduir les llistes d'espera de diagnòstic per a assegurar que cap persona, pel sol fet de dependre només del sistema públic, pugui ésser perjudicada pel tractament de la seva malaltia.

j) Desplegar territorialment i avaluar continuadament els resultats de salut i socials del Pla de salut de Catalunya 2011-2015 en la població, tenint en compte la seva distribució per edat, sexe i condició social, per a identificar possibles necessitats de focalitzar actuacions per grups de població, i presentar anualment al Parlament de Catalunya aquesta informació per mitjà de l'Informe de salut de Catalunya.

k) Millorar les condicions de vida de la població a partir de la detecció de necessitats i la realització d'accions adreçades a la disminució de les desigualtats en salut per mitjà del manteniment del programa «Salut als barris» i del suport a les accions comunitàries que es duen a terme en el territori.

VII. *La pobresa en la infància i l'adolescència*

28

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) D'acord amb el Decret 142/2010, de l'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de serveis socials, i davant la necessitat de garantir a tots els infants i adolescents un nivell bàsic de benestar, a tots els nivells, tenint en compte les necessitats de caràcter físic i biològic, les necessitats cognitives i les necessitats emocionals i socials, definir i aprovar un nou model dels serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants i adolescents en risc i llurs famílies, com a servei preventiu que reforci les accions d'intervenció integral amb la família.

b) Assegurar un augment anual, en termes absoluts, de la despesa pública destinada a polítiques d'infància, amb l'objectiu d'acostar-se, al més aviat possible, a la mitjana europea, que per al 2009 era del 2,27% del producte interior brut.

c) Presentar, en el termini d'un mes, un calendari de desplegament de la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.

29

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

PARLAMENT DE CATALUNYA

a) Millorar, conjuntament amb les associacions d'ens locals i els consells comarcals, la gestió dels ajuts de menjador destinats als infants per al curs escolar 2014-2015, de manera que es garanteixi que el servei de menjador escolar esdevingui un instrument bàsic per a assegurar una alimentació equilibrada als infants en situació de dèficit alimentari durant el curs escolar, per mitjà de l'adopció de les mesures següents:

1a. Fixar unes bases comunes de concessió de beques de menjador per al curs 2014-2015 per a tots els consells comarcals, les quals han de prioritzar el nivell de renda de les famílies i han de preveure la flexibilitat necessària del sistema i dels pagaments per a afrontar les situacions canviants de les famílies al llarg del curs escolar, de manera que s'asseguri que el programa funciona durant tot el curs, que els infants tinguin cobert l'àpat diari del principi al final del curs i que les famílies amb situacions econòmiques sobrevingudes puguin demanar una beca de menjador escolar un cop iniciat el curs.

2a. Garantir la cobertura del cent per cent del cost del menjador en tots els casos de pobresa extrema.

b) Garantir la partida pressupostària amb suficiència econòmica per a beques de menjador per a donar cobertura al conjunt d'infants que estan en situació de vulnerabilitat extrema.

c) Definir i impulsar, de comú acord amb les entitats socials i els ens locals, nous instruments per a evitar que cap alumne, per motius econòmics, sigui privat de les activitats de lleure.

d) Facilitar com a possible recurs addicional, conjuntament amb els municipis, l'obertura d'alguns dels menjadors escolars de primària a alumnes de secundària en situació de dèficit alimentari en els casos que determinin els serveis socials.

e) Presentar, en el termini de dos mesos, un pla per a garantir l'accés a activitats de lleure en el període no lectiu que inclogui la cobertura de les necessitats alimentàries dels infants i adolescents en situació de risc.

f) Impulsar els centres oberts com a punts per a introduir hàbits alimentaris i de capacitat familiar i fer-ne difusió per mitjà dels serveis socials bàsics.

g) Iniciar de manera immediata els treballs amb els consells comarcals i els representants dels ens locals per a modificar els decrets 160/1996 i 161/1996, sobre els serveis escolars de menjador i de transport escolar, per tal d'adequar-los a l'article 6 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, que estableix ajuts per als alumnes que viuen en poblacions sense escola, en nuclis de població allunyats o en zones rurals, atenent la naturalesa del desplaçament i el nivell de renda de les famílies.

PARLAMENT DE CATALUNYA

- a) Garantir que els mitjans de comunicació públics facin difusió dels serveis i recursos de prevenció, detecció i protecció per a evitar els maltractaments a infants i adolescents.
- b) Intensificar els serveis de suport i atenció al jovent extutelat i estudiar la possibilitat, per a l'exercici pressupostari del 2015, d'ampliar fins als vint-i-cinc anys l'edat de cobertura de les prestacions i els serveis de suport per al jovent extutelat, atenent l'increment en l'edat d'emancipació que s'ha produït els darrers anys i el percentatge de desocupació (del 57%) que afecta els menors de vint-i-cinc anys.
- c) Definir un referent clar i individualitzat per a cada infant tutelat i extutelat.
- d) Definir amb claredat els recursos sanitaris i psicològics inclosos en els expedients econòmics dels infants tutelats per a evitar les desigualtats en l'atenció i garantir una atenció adequada a llurs necessitats.
- e) Ampliar la reserva de places de colònies, casals i altres activitats de lleure per als períodes de vacances destinats als infants tutelats per tal de garantir la igualtat d'oportunitats.
- f) Promoure l'obertura dels centres oberts en el període de vacances escolars, especialment durant les vacances d'estiu, en els territoris on es detecti aquesta necessitat, i garantir l'atenció de les necessitats bàsiques d'alimentació dels infants.
- g) Continuar el projecte de promoció escolar en coresponsabilitat amb els municipis, per tal de contribuir a l'èxit educatiu dels alumnes d'ètnia gitana.
- h) Actualitzar la classificació dels centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya en funció de les característiques socioeconòmiques de la zona, atenent els indicadors de nivell socioeconòmic de les famílies dels alumnes, el nombre d'alumnes amb necessitats educatives específiques i els alumnes nouvinguts, per tal d'establir les mesures de suport específiques que siguin pertinents.
- i) Desenvolupar, per mitjà del Departament d'Ensenyament i el Departament d'Empresa i Ocupació, el Programa de segones oportunitats, i establir un mapa que permeti atendre les noves realitats socials arreu de Catalunya.
- j) Per a fer efectiva l'escolarització equilibrada i per a evitar la discriminació d'alumnes procedents de famílies en situació econòmica més desfavorida, convocar, per mitjà del Departament d'Ensenyament, una subvenció destinada a finançar les activitats dels centres no cobertes pel concert educatiu.

PARLAMENT DE CATALUNYA

El Parlament de Catalunya insta el Govern a adoptar noves mesures encaminades a fomentar la participació en la vida comunitària i social dels infants i adolescents en situació de vulnerabilitat social per mitjà d'activitats de lleure educatiu, cultural i esportiu, i també l'accés a la informació i les tecnologies de la comunicació, com a eina fonamental de promoció de la igualtat d'oportunitats entre els infants i de reducció de les desigualtats educatives.

VIII. *La pobresa i les desigualtats en el jovent*

32

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Revisar les bases de les beques d'equitat per a fer-ne més progressiu el cost i facilitar l'accés a la formació universitària.
- b) Introduir el fraccionament en els pagaments dels estudis superiors per a adaptar-se a les necessitats dels estudiants.
- c) Agilitar el procediment de sol·licitud de beques i accelerar-ne la resolució per tal que es puguin fer efectives més aviat.
- d) Reforçar un sistema de beques per als estudis de formació professional vinculat a la renda familiar.
- e) Garantir la bonificació de la matrícula universitària per a les famílies monoparentals per tal que s'acostin, en aquest punt, a les famílies nombroses.
- f) Incrementar el nombre de beneficiaris de l'aplicació de la garantia juvenil per mitjà del programa Inserjoves.
- g) Convocar de manera immediata el Grup de Treball d'Ocupació Juvenil, constituït el 13 de gener de 2014, en l'àmbit del Consell de Relacions Laborals.
- h) Incrementar, per al 2015, els recursos destinats a les polítiques actives d'ocupació juvenil.
- i) Supervisar, per mitjà de la Inspecció de Treball, els contractes formatius i les altres modalitats de contractació d'utilització més freqüent per a treballadors joves, a fi d'evitar la contractació fraudulenta i la precarització del jovent.

IX. *La pobresa en el col·lectiu de la gent gran*

33

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

PARLAMENT DE CATALUNYA

- a) Lluitar contra l'aïllament de les persones grans per mitjà del treball comunitari, en coordinació amb els serveis socials bàsics i les entitats socials.
- b) Impulsar, per mitjà de contractes programa amb els ens locals, instruments que permetin d'afrontar les necessitats de la gent gran que viu tota sola, com ara la teleassistència, els àpats a domicili, l'acompanyament dels voluntaris o els treballadors familiars, especialment per a les persones més vulnerables.
- c) Reforçar els mecanismes de detecció de la violència exercida contra la gent gran i establir nous instruments, per mitjà de la Comissió Interdepartamental, els serveis socials i els agents socials implicats, per tal d'arribar als casos que actualment no es detecten.
- d) Elaborar i aprovar, en el termini de sis mesos, un procediment que reguli i garanteixi l'accés a les prestacions econòmiques vinculades al servei d'atenció residencial per a les persones que estan en una situació d'especial vulnerabilitat econòmica.
- e) Ampliar, per mitjà de convenis amb les residències de titularitat privada o per mitjà de les places públiques, l'obertura dels menjadors de les residències per a les persones grans que ho necessitin.

X. Garantia del dret a la mobilitat

34

El Parlament de Catalunya manifesta que, en el context econòmic actual, és bàsic garantir el dret a la mobilitat de tots els ciutadans. En conseqüència, insta el Govern a:

- a) Mantenir la prioritat de la política de tarifació social en el sistema de transport públic integrat de Catalunya.
- b) Assegurar les aportacions a les autoritats del transport metropolità per al manteniment dels sistemes tarifaris integrats de la regió metropolitana de Barcelona, el Camp de Tarragona, Lleida i Girona, i als altres serveis de transport de viatgers per mitjà dels contractes de compensació d'obligacions de servei públic amb els operadors de transport per carretera i per ferrocarril, per a garantir una oferta de transport públic en tot el territori a la qual puguin accedir tots els ciutadans.
- c) Mantenir la inversió destinada a la tarifació social i els ajuts a ens locals per al manteniment dels serveis de transport introduint-hi polítiques socials.
- d) Donar suport a l'accés al transport públic dels col·lectius desfavorits, per mitjà de les bonificacions tarifàries a jubilats i pensionistes i a persones amb

PARLAMENT DE CATALUNYA

discapacitats en col·laboració amb les administracions locals, i mantenint les bonificacions als desocupats.

- e) Mantenir les bonificacions per a famílies nombroses i monoparentals.
- f) Mantenir els abonaments específics per a joves.
- g) Mantenir la gratuïtat del transport públic als menors per mitjà de la targeta T-12 en els àmbits tarifaris integrats.
- h) Afavorir l'establiment en els àmbits no integrats de nous títols de transport bonificats per als usuaris que fan un ús recurrent del sistema de transports, mentre no es desenvolupi el projecte d'integració tarifària en el conjunt del territori.
- i) Impulsar, en el marc de la futura T-Mobilitat, a partir del 2015, abonaments amb tarifa plana a preu reduït per a les persones que rebin la prestació per desocupació o la renda mínima d'inserció, i també una targeta T-Jove anual per a persones de catorze a vint-i-nou anys.

XI. Intervenció comunitària en barris

35

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Crear nous instruments per a lluitar contra la pobresa i les desigualtats que impliquin la participació activa de les persones que pateixen exclusió social en la definició dels serveis d'atenció a aquests col·lectius.
- b) Destinar més recursos a l'acció comunitària per a treballar l'autonomia col·lectiva i la vinculació social, tot potenciant la creació de xarxes de suport mutu.
- c) Establir mecanismes de col·laboració i coneixement mutu entre les iniciatives comunitàries veïnals, l'economia solidària i cooperativa i les institucions d'atenció social públiques i socials.

Palau del Parlament, 13 de març de 2014

El secretari quart

La presidenta del Parlament

David Companyon i Costa

Núria de Gispert i Català